

JAARVERSLAG 2019

100 jaar bibliotheekwerk in
Leidschendam-Voorburg en Rijswijk

Levende boeken vertellen hun bijzondere levensverhaal aan bezoekers in The Human Library.

1919 - 2019 🏰 100 jaar

de Bibliotheek
aan de Vliet

Het Rijswijkse strijkorkest Tollens Ensemble gaf samen met sopraan Helmi Verhoeven een klassiek concert in de bibliotheek in Rijswijk.

Winnaars van de Vredesposterwedstrijd Alex Bruinsma en Mea Zuliani.

Voorwoord

Honderd jaar bibliotheekwerk aan de Vliet! Een eeuw lang draagt de Bibliotheek aan de Vliet (en haar rechtsvoorgangers) bij aan de ontwikkeling van de inwoners van Rijswijk, Leidschendam, Stompwijk en Voorburg. Een eeuw lang werkt de bibliotheek aan het verbinden van mensen en kennis. Het scheppen van verbeeldingskracht. In de kern is het bibliotheekwerk niet veranderd. De manier waarop het wordt uitgevoerd des te meer.

In het afgelopen jaar heeft de bibliotheek heel bewust gekeken naar de rol die de bibliotheek in de lokale samenleving kan en wil spelen. De keuze is gemaakt om speciale aandacht te geven aan kinderen en kwetsbare groepen. De bibliotheek kan een waardevolle bijdrage leveren om de ontwikkelkansen en de zelfredzaamheid van deze groep te vergroten.

Om op de juiste manier in te spelen op de (latente) vraag van de inwoners, flexibel, wendbaar te zijn en de bereidheid om samen met partners een goed aanbod te bieden, hebben we de organisatiestructuur aangepast. Zo wil de bibliotheek een nog betere invulling geven aan een leven lang lezen en leren en de maatschappelijke en culturele functie. Inwoners kunnen de bibliotheek dan optimaal gebruiken om meer te ontdekken, zich te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten en te ontspannen!

Het is van belang dat iedereen kan meedoen in de maatschappij. Het beheersen van de taal, het lezen en schrijven en digitale vaardigheden zijn essentieel! Daarom zet de bibliotheek fors in op leesbevordering en leesplezier al vanaf de baby- en peuterleeftijd. Dat levert de meest effectieve bijdrage aan geletterd zijn.

De Taalhuizen in Rijswijk, Leidschendam en Voorburg helpen volwassenen bij leren spreken, lezen en schrijven van de taal. Taalmaatjes zetten zich in zodat medeburgers in staat zijn om hun plek in de samenleving te vinden. Naast taalvaardigheid is digitaal vaardig zijn essentieel. We constateren dat beide zaken steeds meer met elkaar vervlochten raken.

Specifiek voor de gemeente Leidschendam-Voorburg geldt de komst van de subsidietafels. Samen met andere organisaties is gewerkt aan het op elkaar afstemmen van activiteiten op specifieke terreinen binnen de gemeente. Van alle organisaties heeft het veel inzet gevergd om tot een gezamenlijke aanpak te komen.

Nast de subsidietafels vroeg de te realiseren bezuiniging op het bibliotheekwerk door de gemeente Leidschendam-Voorburg het nodige. Een plan om binnen de financiële kaders zo goed mogelijk bibliotheekwerk aan de inwoners en partners in de gemeente aan te bieden, vraagt veel zorg, aandacht en afstemming.

De gemeenteraad van de gemeente Rijswijk gaf groen licht voor de realisering van het Huis van de Stad! Naar verwachting neemt de bibliotheek binnen afzienbare tijd haar intrek in het Huis van de Stad. Samen met de partners Stichting Trias, Stichting Welzijn Rijswijk en de gemeente Rijswijk hopen we een sprankelende invulling te geven aan de programmering voor dit prachtige project.

Alle medewerkers van de bibliotheek, maar ook de bijna 200 vrijwilligers van de bibliotheek zorgden ervoor dat deze stappen in de ontwikkeling van de bibliotheek konden worden gezet!

Harm Smit,
Directeur / bestuurder

De Bibliotheek

“DE BIBLIOTHEEK STIMULEERT VERBEELDINGSKRACHT EN IS EEN ONMISBARE SCHAKEL VOOR EEN VITALE SAMENLEVING.”

We stimuleren verbeeldingskracht door het bieden van de juiste context:

- we maken kennis, informatie, kunst, literatuur en cultuur toegankelijk;
- we wijzen de weg naar betekenisvolle partijen of informatiebronnen;
- we faciliteren een leven lang leren.

We leveren een bijdrage aan een vitale samenleving door mensen, organisaties en kennis te verbinden:

- we zijn op de hoogte van de behoeften van de inwoners van het werkgebied;
- we hebben speciale aandacht voor kinderen en kwetsbare groepen;
- we vormen met onze partners het maatschappelijk hart van de lokale samenleving;
- we zorgen voor geestelijk welzijn.

Mensen met elkaar in gesprek in The Human Library.

Netwerk van de Bibliotheek aan de Vliet

De Bibliotheek aan de Vliet maakt onderdeel uit van het provinciaal en landelijk bibliotheeknetwerk. De Bibliotheek aan de Vliet heeft bibliotheken in Leidschendam, Rijswijk en Voorburg. Een uitleenpunt in Stompwijk en vier Bibliotheken op School verspreid over Rijswijk en Stompwijk.

Samenwerkingen

De bibliotheek werkt samen met verschillende soorten organisaties. Op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie werkt de bibliotheek samen met kinderopvanginstellingen, gemeenten en consultatiebureaus. Dit gebeurt vanuit het programma BoekStart, waarin opvoeders en instellingen worden ondersteund in het bevorderen van voorlezen aan baby's.

In het primair onderwijs levert de bibliotheek een basispakket leesbevordering, cultuureducatie en mediawijsheid. Bovendien kunnen scholen kiezen voor verdieping door deel te nemen aan de Leerlijn Lezen & Literatuur.

De bibliotheek ondersteunt (volwassen) inwoners om hun lees-, schrijf- en digitale vaardigheden te verbeteren. Op die manier kan iedereen voldoende basisvaardigheden krijgen om volwaardig mee te doen in de samenleving.

Tenslotte werkt de bibliotheek met diverse andere instellingen samen om alle inwoners van de gemeenten te stimuleren in hun ontwikkeling.

Buurtsuper Sion

Rijswijk Buiten kent nog weinig tot geen gemeenschappelijke buurtvoorzieningen. Wijkbewoners missen die voorzieningen. Om die reden hebben de Bibliotheek aan de Vliet, Trias en Welzijn Rijswijk de handen ineengeslagen en hebben Buurtsuper Sion opgezet.

In Kindcentrum BuitenRijk is sinds afgelopen voorjaar een eigen ruimte beschikbaar waar de drie instellingen activiteiten aanbieden voor kinderen en volwassenen uit Rijswijk Buiten. Dat varieert van koffieochtenden, muziek maken met kinderen tot ukkie ochtenden met het babycafé of peutervoorlezen.

Wethouder Johanna Besteman opende op woensdag 16 mei Buurtsuper Sion. Het thema van die middag was *Superhelden*. Veel kinderen kwamen dan ook als superheld verkleed naar de feestelijkheden.

Opening van Buurtsuper Sion door wethouder Besteman en Spiderman.

Het Dorpspunt in Stompwijk

In oktober was de feestelijke opening van het Dorpspunt in Stompwijk. Het Dorpspunt is de "huiskamer" voor de hele Stompwijkse gemeenschap, van jong tot oud. De hoofdgebruikers zijn de Maerten van den Veldeschool en Het Dorpshuis, maar ook de bibliotheek, het consultatiebureau en stichting kinderopvang Zoeterwoude zijn in het gebouw gevestigd.

Opening van het Dorpspunt (foto: Michel Groen).

Het Huis van de Stad in Rijswijk

De gemeente Rijswijk gaf op 12 november de opdracht voor de eerste fase van de renovatiewerkzaamheden. Met deze mijlpaal is het startsein gegeven voor de aanpak van het souterrain en de begane grond. Trias, Welzijn Rijswijk en de bibliotheek nemen na voltooiing van de werkzaamheden hun intrek in het Huis van de Stad.

Om iedereen in de gelegenheid te stellen nog eenmaal het "oude stadhuis" in haar huidige staat te zien, werd er een open dag georganiseerd. Vanaf het begin was het een drukte van belang in de karakteristieke hal. Echtparen die elkaar hier het jawoord hadden gegeven, konden nogmaals een foto maken op de beroemde trap.

Nieuwe abonnementen

Sinds 1 augustus biedt de bibliotheek de keuze uit verschillende soorten jaarabonnementen. De nieuwe abonnementen sluiten beter aan bij het gebruik van de klanten. Leent een klant heel weinig, dan is de *Startpas* een heel passend abonnement. Leent een klant veel en wil hij of zij geen omkijken hebben naar de inleverdatum van materialen? Dan is de *Sterpas* geschikt. Daarnaast is er nog een *Basispas*. Bij ieder abonnement krijgt de klant korting op activiteiten en is gratis 1 uur per dag computergebruik inbegrepen.

De online Bibliotheek

Sinds 2014 kunnen leden van de openbare bibliotheken e-books lenen. De online Bibliotheek heeft meer dan 28.000 e-books en ruim 4.000 luisterboeken. Het aanbod wisselt voortdurend zodat er steeds verrassende titels kunnen worden aangeboden. Hiervoor worden afspraken met uitgevers gemaakt over online uitlenen.

De Bibliotheek in cijfers

128.892

inwoners

27.969

leden

103.056

mediacollectie

3,7

media per lid

390.282

bezoeken (excl. stompwijk)

3

bezoeken per inwoner

14

bezoeken per lid

481.190

uitleningen (excl. verlengingen)

17,2 per lid

4,7 per medium

1,2 per bezoek

Retail Bibliotheek

“DE BIBLIOTHEEK STIMULEERT LEESPLEZIER VAN IEDEREEN.”

Lezen is noodzakelijk om mee te kunnen doen in de samenleving. Lezen helpt ons om zelfredzaam te zijn, ons te ontwikkelen en sociaal te functioneren. Door te lezen, kunnen we ons beter inleven, meer begrip opbrengen voor anderen en gemakkelijker nieuwe contacten leggen. Wie in zijn vrije tijd voor zijn plezier leest, ziet zijn woordenschat en taalvaardigheid groeien en gaat vaak daardoor meer lezen. Met lezen gaat een wereld voor je open.

Nationale Voorleesdagen

Voor de allerkleinsten, die nog niet kunnen lezen, zijn de Nationale Voorleesdagen aan het begin van het jaar altijd een waar evenement in de bibliotheek. Het prentenboek *Een huis voor Harry* stond centraal tijdens deze dagen. Het vingerpoppetje van huiskat Harry werd uitgedeeld aan nieuwe leden (tot 7 jaar). Ook konden peuters en kleuters met hun (groot)ouders de voorstellingen van Poppentheater de Kletskous of Rik Rikken bezoeken. Beide brachten het verhaal *Een huis voor Harry* op een andere manier tot leven.

Poppentheater de Kletskous in de bibliotheek in Leidschendam met de voorstelling de “Kattenblues”.

Boekenweek

Elk jaar is in maart de Boekenweek. Het thema van deze 84ste editie was *De moeder de vrouw*, naar het bekende gedicht van Martinus Nijhoff. Tijdens en rond de Boekenweek werden diverse activiteiten georganiseerd in de bibliotheek en in samenwerking met Theater Ludens.

Enkele activiteiten die rond de Boekenweek werden gehouden zijn:

- Lezing *De relatie met onze moeder*.
- Workshop *Het eren van onze overleden moeder*.
- Taalcafé over (Bonus)familie

Kinderboekenweek

Dit jaar stond de Kinderboekenweek in het teken van *Reis mee!* De kleintjes gingen mee op reis naar de zee met Poppentheater de Kletskous. Tijdens het peutervoorlezen was er extra aandacht voor verhalen over voertuigen. En op de *Creatieve transportmiddag* konden kinderen zich helemaal uitleven: virtueel op ruimtereis, een verkeerschaos schilderen of een vliegende raket creëren. De bibliotheek bruiste van de activiteiten op drie verschillende middagen in de drie locaties. Bovendien werden in de *Biblioscoop* twee spannende films vertoond over de reizende kinderboekhelden *Superjuffie* en *De kleine heks*.

Nederland Leest

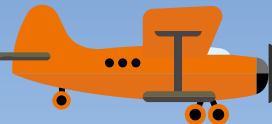
Nederland Leest is de grootste nationale leescampagne. Leden en niet-leden van de bibliotheek kunnen een gratis boek ophalen in de bibliotheek. Met de aansporing het boek te lezen en er met anderen over te praten. De bibliotheek deelde ruim 2.500 exemplaren uit van het boek *Winterbloei* van Jan Wolkers.

Het thema dit jaar was *Duurzaamheid*. Wat kunnen wij zelf doen om een gezonde leefwereld te behouden voor de toekomst? Daarover werd met elkaar gesproken. In november. In de grootste leesclub Nederland Leest. In de meest duurzame ontmoetingsplek: de bibliotheek.

Lezing over duurzaamheid van Bas Haring in Theater Ludens.

DE RETAIL BIBLIOTHEEK IN CIJFERS

LEIDSCHENDAM-VOORBURG

75.425 inwoners

0,6% t.o.v. 2018

6.976

volwassenen (18+)
-1,0% t.o.v. 2018

17.689 leden

3,3% t.o.v. 2018

10.441

jeugdleden (0 - 17 jaar)
5,6% t.o.v. 2018

272

groepspassen / instellingen / schoolpassen
42,4% t.o.v. 2018

RIJSWIJK

53.467 inwoners

2,4% t.o.v. 2018

3.983

volwassenen (18+)
0,9% t.o.v. 2018

10.280 leden

3,3% t.o.v. 2018

6.136

jeugdleden (0 - 17 jaar)
6,0% t.o.v. 2018

161

groepspassen / instellingen / schoolpassen
-24,8% t.o.v. 2018

GEBRUIK VIA INTERNET

145.488

Website bezoekers
4,0% t.o.v. 2018

125.292

Bibliotheekapp gebruikers
24,0% t.o.v. 2018

72.560

Inleverattendingen
-1,0% t.o.v. 2018

11.721

Nieuwsbrief ontvangers
22,7% t.o.v. 2018

24.716

E-book uitleningen
1,9% t.o.v. 2018

2.879

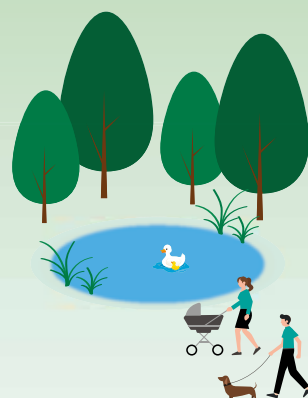
E-book webaccounts
22,7% t.o.v. 2018

OPENINGSUREN PER WEEK

Leidschendam	44
Rijswijk	44
Stompwijk	5
Voorburg	45

Het verhaal van Rasha en Connie

Na vier jaar in Nederland te zijn, had de Syrische Rasha behoefte aan hulp met de Nederlandse taal. Zij meldde zich aan voor het Taalmaatjes-traject. Rasha werd gekoppeld aan Connie, die graag iemand wilde helpen met de Nederlandse taal. Connies achtergrond van Nederlands en Communicatiekunde kwam daarbij goed van pas.

Normaal spreken taalmaatjes af in de bibliotheek maar in sommige gevallen ergens anders. Omdat Rasha vier kinderen heeft, vond zij het fijn om thuis te oefenen. Na een jaar aan elkaar verbonden te zijn geweest als taalmaatjes volgde er een eindevaluatie.

Connie vond het enorm bijzonder en waardevol om een inkijkje te mogen krijgen in het leven van een Syrische vrouw in Nederland. Ze leerde in het jaar de gebruiken en gewoontes van Rasha kennen. Zo gebeurde het dat Rasha een beetje schrok toen Connie de eerste keer bij haar binnenkwam. Connie hield namelijk haar schoenen aan. Toen Connie door had dat ze haar schoenen moest uitrekken deed ze dat ook meteen en werd dat voor haar de normale gang van zaken.

De Syrische koffie die Rasha wekelijks schonk, met iets lekkers erbij vond Connie een ware traktatie. Ze hebben veel goede gesprekken gehad. Bijvoorbeeld over de oorlog, hoe Rasha hier in Nederland is gekomen en hoe het voor haar man was hier een baan te zoeken.

Het viel Connie op dat spraakverwarring in een klein hoekje zit. Lachend vertelt zij dat toen Rasha aan het begin van het traject sprak over 'de hoer betalen', zij haar snel heeft uitgelegd wat dat betekent en wat ze zou behoren te zeggen. Klanken als 'uu', 'ui', 'eu' zijn voor de meeste taalvragers erg lastig omdat zij ze niet kennen.

De training over de Arabische taal van Jan Hoogland in de bibliotheek was voor Connie een eyeopener. De training gaf haar inzicht in de complexiteit van het leren van een andere taal. Zo leerde zij dat de Arabische taal slechts drie klanken hanteert en geen hoofdletters gebruikt. Ze begreep daardoor hoe moeilijk sommige woorden voor Rasha zijn. Deze informatie leverde veel begrip op voor Rasha en waar zij tegen aanloopt.

Rasha ervoer het traject als heel waardevol. Zij heeft veel gehad aan de hulp van Connie. Daarnaast vindt ze Connie heel lief en houdt ze van haar lach en energie. Rasha vindt het verder fijn dat Connie langzaam praat. Ook is zij erg geduldig en staat zij er altijd op alleen maar Nederlands te praten.

De man van Rasha zat er ook weleens bij maar viel al snel terug in het Engels omdat hij zich daardoor makkelijker verstaanbaar kan maken. Hij vindt de Nederlandse taal erg moeilijk.

Rasha spreekt ook wat Engels en gooit er soms per ongeluk een Engels woord doorheen. Rasha geeft aan dat het heel mooi is dat de meeste mensen in Nederland goed Engels spreken, maar dat kan ook een beperking zijn. Vaak gaan mensen vanzelf over in het Engels omdat zij merken dat het Nederlands bij hen nog wat moeilijk gaat. Je hebt een ijzeren discipline nodig om dan toch door te zetten en in het Nederlands te blijven praten.

Voor Rasha en Connie stopt het contact niet na dit jaar. Zij zijn namelijk ook echt vrienden geworden.

Taalmaatje Connie en taalvrager Rasha in de bibliotheek in Voorburg.

Maatschappelijke Bibliotheek

“DE BIBLIOTHEEK VERBINDT MENSEN, ORGANISATIES EN KENNIS.”

Meer dan ooit hebben mensen behoefte aan informatie en advies op sociaal-maatschappelijk terrein. Burgerparticipatie, preventie en samenhang in de maatschappij zijn belangrijk. Daarnaast willen mensen zich ontplooiën. Ze hebben culturele behoeften en zijn geïnteresseerd in (lokaal) erfgoed. Thema's in de maatschappij vragen aandacht. Ontmoeting, debat en onderling kennis delen is van belang. De bibliotheek voorziet samen met andere organisaties in deze behoeften door een platform te zijn voor de inwoners in Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.

Taalhuis

Het Taalhuis is de plek in de bibliotheek waar inwoners terecht kunnen voor informatie en advies over taal. In de bibliotheken van Leidschendam, Rijswijk en Voorburg worden per bibliotheek twee spreekuren georganiseerd. In totaal werden de spreekuren 866 keer bezocht.

Taalhuis leesclubs

Tijdens de taalhuisspreekuren vindt ook de leesclub plaats. Samen wordt een eenvoudig boek of de Startkrant gelezen. Gemiddeld trekken de leesclubbijeenkomsten zes deelnemers.

Week van de alfabetisering

Tijdens de week van de alfabetisering werden in alle vestigingen feestelijk de vernieuwde collectie van het Taalhuis geopend. Per vestiging kwamen over 200 nieuwe titels beschikbaar. Daarnaast is er extra spelmateriaal aangeschaft, waardoor vrijwilligers andere werkvormen kunnen inzetten.

Strandwalfestival

Om meer bewustwording te creëren over laaggeletterdheid was het Taalhuis samen met de taalketen van Rijswijk aanwezig op het Strandwalfestival. Door middel van een spel probeerden ex-laaggeletterden de aandacht van mensen te krijgen. Hierdoor konden de aanwezige taalpartners in gesprek over het onderwerp.

Taalmaatjes

In 2019 zijn 57 taalvragers gekoppeld aan een taalmaatje. Vrijwel alle taalvragers vinden de

begeleiding door het vrijwillige taalmaatje van grote meerwaarde. Met enige regelmaat werden intervisiebijeenkomsten georganiseerd om van elkaar te leren voor een frisse en deskundige blik.

“Ik durf nu om met de mensen te spreken.

Ik kan beter spreken en begrijpen en beter contact nemen met Nederlanders.” - taalvrager

Intervisiebijeenkomst met taalmaatjes.

Trainingen

Ter ondersteuning van de vrijwilligers organiseerden we naast de basistrainingen, acht verdiepende trainingen. De taalvrijwilligers kregen handvatten om te werken met diverse methoden en werkvormen. Door de praktische opzet, konden de vrijwilligers onderdelen van de training direct toepassen in de ontmoetingen met hun taalleerders. Uit de evaluatie bleek ook dat de vrijwilligers blij waren met deze praktische opzet.

“De trainingen zijn leerzaam en geven energie om weer zaken op een andere manier aan te pakken.” - taalvrijwilliger

Taalcafé

In de bibliotheek in Rijswijk en in Leidschendam was er elke maand een taalcafé. De taalcafés werden een steeds groter succes. De deelnemers gaven aan ernaar uit te kijken en dankbaar te zijn. Per keer kwamen er tussen de 27 en 50 bezoekers naar het taalcafé.

In april was tegelijk met het taalcafé een activiteit voor kinderen van taalvragers in het atelier van de Kunstuitleen. Terwijl hun ouders in gesprek gingen bij het taalcafé, luisterden de kinderen naar het prentenboek *Voor jou* van Milja Praagman. Verder maakten de kinderen schilderijen van kleurrijke en doorzichtige bloemen. De kinderen en begeleiders bleven maar zeggen hoe leuk ze het vonden.

Werkgeverservicepunt

Eens per twee weken is de medewerker Taalhuis aanwezig op een speciaal taalspreekuur in het Werkgeverservicepunt in Rijswijk. In 2019 hebben we 67 afspraken gehad met taalvragers die aangemeld waren via de werkconsultanten van de gemeente.

Taalvisite

In 2019 is in Rijswijk een pilot gestart met het project Taalvisite bij VVE- locatie Doremi en basisschool De Melodie. Taalvisite richt zich op het verkleinen van taalachterstand bij kinderen tussen de 2 en 12 jaar. Gedurende vijftien weken lang werden zes gezinnen begeleid door een vrijwilliger. De vrijwilligers gaan 15 weken langs bij een gezin om een voorleesritueel te introduceren en een basis voor taal te leggen. De ouders worden hierin betrokken om het belang van taal in te zien en gestimuleerd om aan hun eigen taalvaardigheden te werken. De bibliotheek coördineert de vrijwilligers en traint hen in het stimuleren van de ouders op het gebied van taal en het interactief voorlezen. Daarnaast faciliteert de bibliotheek in voorleesmaterialen en taalspellen.

Kunstuitleen Rijswijk

Bij de Kunstuitleen in Rijswijk kan kunst worden gehuurd en gekocht. Daarnaast organiseerde de Kunstuitleen tentoonstellingen, workshops en educatieve projecten voor het onderwijs. Beleven, ervaren en inspireren stonden hierbij centraal.

De Kunstuitleen organiseerde 12 tentoonstellingen en 5 vitrine-tentoonstellingen, veelal met lokale kunst- en fotoverenigingen.

Wethouder Besteman en kunstenaar Ben Stolk bij de prijsuitreiking van de tentoonstelling "De toekomst van Rijswijk."

De Rijswijkse Kunstuitleen als cultuurplatform

De afgelopen jaren heb ik regelmatig gebruikgemaakt van de mogelijkheid om te exposeren in de Kunstuitleen van Rijswijk. Deze ruimte biedt mij de mogelijkheid tentoonstellingen te organiseren met een meer experimenteel karakter. We zijn er welkom, alles wordt goed geregeld en iedereen vindt het leuk dat er geëxposeerd wordt, kortom, een prachtige plek. Samenwerkingsverbanden staan altijd hoog in het vaandel. Publieksparticipatie in de vorm van workshops en rondleidingen geeft dergelijke exposities een belangrijke meerwaarde en levendigheid. Het evenement *De toekomst van Rijswijk* is een mooi voorbeeld van zo'n experiment. Aan de hand van een expositie met werken van twee kunstenaars en een discussie over dit thema met bewoners, kunstenaars en politici, werd een wedstrijd uitgeschreven. Een groot aantal inwoners van Rijswijk liet met een tekening of schilderij zien wat hun gedachten is bij die toekomst. Er werd een workshop aan gekoppeld en het geheel is afgesloten met een expositie en de prijsuitreiking.

De Kunstuitleen is open en toegankelijk en met een diversiteit aan bezoekers, is de bibliotheek voor dit soort gebeurtenissen een ideale plek. De lijntjes om tot samenwerking te komen met bijvoorbeeld scholen of ouderen zijn hier kort. Het directe contact met mensen uit ander culturele disciplines geeft hier mogelijkheden tot evenementen die een overlap hebben met kunst, literatuur, muziek, film en theater.

In de loop der jaren zijn de diverse ruimtes in de Rijswijkse bibliotheek uitgegroeid tot een platform voor kunstenaars en kunstliefhebbers van diverse uitingsvormen en kaliber.

Ik zie dan ook uit naar een vervolg van deze samenwerkingsverbanden en de daaraan gekoppelde evenementen in de bibliotheek en straks in *het Huis van de Stad*.

Ben Stolk - beeldend kunstenaar en docent

de Bibliotheek
aan de Vliet
Kunstuitleen

Activiteiten voor kinderen

Het hele jaar door vonden er activiteiten plaats voor kinderen tot 12 jaar. Bij de kinderen van 0 - 7 jaar ligt de nadruk op het stimuleren van voorlezen door de ouders. Voor kinderen van 8 - 12 jaar is het daarbij leuk om mee te kunnen doen aan activiteiten die helpen bij het ontwikkelen van 21ste eeuwse vaardigheden.

Media Ukkie Dagen

Tijdens de Media Ukkie dagen stond het belang van spelen, speellezen en speelgoed voor jonge kinderen centraal. In bibliotheek Leidschendam vond een geslaagd Baby Café XL plaats. Blogger en ervaringsdeskundige MamaLou en een pedagoog van het Spel- en Opvoedpunt gaven bruikbare tips en vertelden over spelen en speelgoed. Medewerkers van de bibliotheek gaven een toelichting op de media-ontwikkeling van kinderen van 0 - 4 jaar.

Programmeren met bloxels

Bloxels is een platform om kinderen kennis te laten maken met het ontwerpen van games. Met een app of de bijbehorende kralenplank ontwerpen de kinderen hun eigen game. Deze les is aangeboden in onder andere Buurtsuper Sion en als Brede School programma in samenwerking met Sport en Welzijn.

Makey-Makey

Met Makey-Makey kunnen kinderen allerlei objecten koppelen aan een computer en er een andere functie aan geven. Zo kunnen ze van een banaan een muziekinstrument maken of een controller. Naast geleiding leerden kinderen tijdens de workshop meer over programmeren.

Summertalent Festival

De bibliotheek was actief tijdens het Summertalent Festival van Sport en Welzijn dat plaatsvond in juli op basisschool De Cascade. Daar konden kinderen van de Brede School Voorburg op allerlei manieren hun talenten uitproberen en tonen. Bij de kraam van de bibliotheek mocht jong en oud de moestuin van Ruby programmeren. Zo leerden ze met welke commando's ze wortels konden planten.

100-jarig bestaan: feestjes in de bibliotheek

Ons 100-jarig bestaan werd voor de jeugd gevierd met een interactieve en sfeervolle muziekvoorstelling *Dikkie Dik en de taart* voor de allerkleinsten. Ook kwamen de schrijver en illustrator van de bekende boekenserie over *Boer Boris* naar de bibliotheek. En met de oudere kinderen vierden we met kinderboekenschrijver Tosca Menten en haar band dat *Dummie de Mummie* op reis ging naar Jamaica.

Ted van Lieshout en Philip Hopman als Boer Boris in de bibliotheek in Voorburg.

Media Art dagen

Tijdens de Media Art Dagen konden bezoekers van diverse leeftijdscategorieën kennismaken met diverse digitale activiteiten. Voor volwassenen waren er workshops LinkedIn en een VR Paint Experience. In de bibliotheek lag een data detox kit om een figuurlijke bezem te halen door de apparaten en accounts. Voor peuters was er peutervoorlezen over Rupsje Nooitgenoeg met augmented reality en een creatieve en beeldende opdracht. De wat oudere kinderen konden met de Virtuali – tee t-shirt een reis maken door hun lichaam en daarna hun eigen dokter bibber maken en een kunstwerk coderen. Zo maakten ze in één snelle beweging hun eigen Keith Haring schilderij. Ook werd er een workshop Minecraft gegeven.

Vredesposterwedstrijd

Al vele jaren organiseert de Lionsclub Voorburg met veel enthousiasme de vredesposterwedstrijd. Maar liefst 15 groepen uit het basisonderwijs uit Voorburg namen deel aan de wedstrijd om de mooiste vredesposter te maken met als thema “De reis van Vrede”. Onder een enorme belangstelling werden in de bibliotheek de winnaars bekendgemaakt. Meer dan 600 stemmen werden uitgebracht bij de publieksjury met als winnares Mea Zuliani van Sint Maartensschool. De prijs van de vakjury ging naar Alex Bruinsma van basisschool de Vijverhof.

Pubermonologen

Op 21 september vond in Theater Ludens de voorstelling *De Pubermonologen* plaats. Samen met de organisatie *Click Jongeren* en Martesano Biliosa werd een mini-informatiemarkt opgezet.

Het publiek was heel uiteenlopend: moeders die met elkaar en avondje uit hadden maar ook hele families (grootouders, ouders en jongeren) die de voorstelling graag wilden zien.

Activiteiten voor volwassenen

In 2019 organiseerde de bibliotheek diverse spreekuren en activiteiten voor volwassenen.

Juridisch spreekuur

In samenwerking met Kortman Advocaten organiseert de bibliotheek in Voorburg één keer per maand een juridisch spreekuur. Tijdens het gratis spreekuur zit een ervaren advocaat klaar om juridische vragen te beantwoorden.

Human Library

In Rijswijk trok de bibliotheek samen met de Human Library op tegen vooroordelen. Tijdens deze dag konden mensen zich aanmelden om “levende boeken” te lezen. Deelnemers raakten in gesprek met mensen die zij normaal niet snel zouden spreken. Elk levend boek had een verhaal te vertellen, denk hierbij aan pesten, seksueel misbruik, verslaving, borderline, homoseksualiteit of gevangenisstraf. Het waren open gesprekken, waarin met respect voor elkaar alles gevraagd en besproken kon worden, en zo vooroordelen weggenomen konden worden.

RondomRijswijk

Wat november 2018 begon als een nieuw fenomeen op de zondagmiddag in Rijswijk, de lokale talkshow *RondomRijswijk*, groeide in 2019 uit tot een succesvolle activiteit die alle acht edities volle zalen trok.

RondomRijswijk is een gezellig, interactief en informatief praatprogramma waarin (lokale) cultuur, politiek en debat centraal staan. Presenator Frans Limbertie interviewt elke maand lokale schrijvers, artiesten, kunstenaars, politici en andere Rijswijkers die in het nieuws zijn. En vaak komen jonge talenten zingen en dansen. *RondomRijswijk* is dé plek om bijgepraat te worden over wat er speelt in Rijswijk.

RondomRijswijk is een samenwerking van Museum Rijswijk, Welzijn Rijswijk, de Bibliotheek aan de Vliet, Trias en de Rijswijkse Schouwburg. De talkshow rouleert over de deelnemende instellingen.

Schrijffcafé

In Voorburg en Rijswijk organiseerde de bibliotheek samen met Sylvia Roes het schrijffcafé. Hier kon iedereen die van schrijven houdt geïnspireerd raken en begeleid worden om schrijfdoelen te halen. In een intieme omgeving vaak tussen de boeken, werkten deelnemers onder professionele begeleiding aan diverse opdrachten om de creatieve schrijfvaardigheden te bevorderen en te ontwikkelen. Naast een leerzame activiteit ook een manier om mensen met dezelfde interesses te ontmoeten.

Filmhuis Rijswijk

In 2019 waren er 54 filmvoorstellingen in het Filmhuis die in totaal 1.217 bezoekers trokken. Films die zorgden voor een uitverkochte zaal waren onder andere *Hannah*, *Oude liefde*, *Mamma Mia! Here we go again*, *The children act* en *Green book*.

De films trekken een vaste groep trouwe bezoekers die het fijn vinden om met elkaar van films te genieten. De vaste filmdagen zijn de dinsdagmiddag en de laatste zaterdagmiddag van de maand. Voorafgaand aan de zaterdagfilm is er een lunchlezing. Een medewerker van de Filmkrant geeft de bezoekers achtergrondinformatie over de film die wordt vertoond. Ondertussen genieten de bezoekers van een heerlijke lunch.

Enthousiaste vrijwilligers begeleiden de films. Zij houden een korte inleiding, bedienen de apparatuur, zorgen voor koffie en thee in de pauze en verzorgen de lunch voor de zaterdagfilm.

Lezingen in De Hoeksteen

Met en in Vrijzinnig Centrum De Hoeksteen in Voorburg organiseerde de bibliotheek twee lezingen. Lezingen die uitnodigden tot nadenken en om met elkaar in gesprek te gaan.

Muzikant, schrijver, inspirator en meditatieleraar Tijn Toubert vertelde over *De weg van de held*. Een inspirerend verhaal over het leren kennen van je levenslijn en zo te ontdekken wat de werkelijke reden is, waarom jij hier bent.

Marinus van den Berg maakte een moeilijk onderwerp op een toegankelijke manier bespreekbaar in zijn lezing *Praten over afscheid, sterven en rouw*. Hoe praat je met je naasten over je eigen aanstaande dood? Over het afscheid dat je graag zou willen? En hoe praat je zelf met iemand die rouwt?

Mantelzorgcafé

Mantelzorgers ontmoeten mantelzorgers (MOM) in het Mantelzorgcafé in de bibliotheek in Voorburg. Begeleid door professionals van Woej, WoonZorgcentra Haaglanden en Florence is het Mantelzorgcafé dé plek in Leidschendam-Voorburg waar mantelzorgers ervaringen kunnen delen en tips kunnen uitwisselen. De Mantelzorgcafés hebben een wisselend thema dat goed aansluit bij de praktijk van mantelzorg. De bibliotheek werkt graag mee aan het Mantelzorgcafé door de ruimte beschikbaar te stellen.

Stiltewandelingen

Samen met Moving the mind en Yoga studio Rijswijk organiseerde de bibliotheek stiltewandelingen. Tijdens deze laagdrempelige bijeenkomsten werden

deelnemers begeleid in het doen van ontspannende oefeningen, en kregen zij handvatten om in het hier en nu te blijven. Na de oefeningen werd er gewandeld en leerden de deelnemers stilte ervaren in een drukke omgeving.

Historisch-filosofische wandelingen

Samen met de Stichting Mooi Voorburg werd het erfgoed van Voorburg onder de aandacht gebracht door twee historisch-filosofische wandelingen. Met een groep van telkens 15 personen werd een reis door Voorburg afgelegd langs historische plaatsen, personen en gebeurtenissen.

Sterrenwacht Rijswijk

Samen met de Sterrenwacht Rijswijk organiseerde de bibliotheek twee activiteiten. Een tweedelige cursus over het einde van het waarneembare heelal en een lezing *De wonderen van het Noorderlicht*.

Preventie workshops

Enthousiaste en deskundige medewerkers van Indigo geven tijdens workshops handvatten en informatie rondom thema's als mindfulness, omgaan met angst en meer zelfvertrouwen. De workshops zijn laagdrempelig en voorzien in een duidelijke behoefte.

Regenboogfilms

Bij de gemeentelijke subsidietafel *Ruimte voor verschillen* in Leidschendam-Voorburg ontstond het idee van een serie regenboogfilmavonden in Theater Ludens. Vier bekende gasten uit de lhbt-wereld kozen een film uit rond een lhbt-thema. Voorafgaand aan de film interviewde Roeland Drost de gasten.

Schrijfster Hanna Bervoets koos voor de film *The hours*, politicus Boris Dittrich liet de bezoekers kennismaken met *Call me by your name*, journalist en politicoloog Mounir Samuel introduceerde *Bar bahar* en op de laatste avond koos presentator en schrijver Stephan Sanders voor de film *Le temps qui reste*.

De reacties na afloop waren allemaal positief:

“fijn heart to heart moment met vreemden”;
“prachtige film, prachtige inleiding, een enorm goede combi”; *“bijzonder, intiem en origineel”.*

Boris Dittrich bij de regenboogfilm in Theater Ludens.

Allemaal Digitaal!

Onder de noemer Allemaal Digitaal! richt de bibliotheek zich op mensen die digitaal minder vaardig zijn. Samen met SeniorWeb werden vele activiteiten georganiseerd waarvan een aantal hieronder worden uitgelicht.

Belastingspreekuur

De bibliotheek, Welzijn Rijswijk en Woej werken samen om hulp te bieden bij het doen van belastingaangifte. Inwoners die zelfstandig aangifte doen mochten gratis gebruikmaken van de computers. Ook relevante documenten konden gratis in de bibliotheek worden geprint. Voor inwoners die niet zelfstandig aangifte kunnen doen, waren er speciale spreekuren. Vrijwilligers begeleiden en hielpen hen bij het correct invullen van de aangifte.

Digitale basisvaardigheden

Voor burgers die op een heel basaal niveau niet kunnen omgaan met computers organiseerde de bibliotheek *Klik & Tik* en Digisterker cursus *Omgaan met de digitale overheid*.

Cursus digitale basisvaardigheden in de bibliotheek in Leidschendam.

DigiCafé

In alle drie bibliotheeklocaties vindt eens per twee weken het DigiCafé plaats. Inwoners van Leidschendam-Voorburg en Rijswijk kunnen zonder afspraak binnenlopen met al hun vragen over het gebruik van smartphone, tablet, e-reader of computer.

E-book spreekuur

Als een e-book vraag niet kan worden beantwoord tijdens het DigiCafé of als de klant graag extra begeleiding wenst dan is er het e-book spreekuur. Dit is een spreekuur op afspraak waarbij een medewerker van de bibliotheek de klant een-op-een helpt.

Lezing 'Hoe blijf ik veilig in de digitale wereld?'

Tijdens het *Dagje Welzijn* van Welzijn Rijswijk was er in de bibliotheek in Rijswijk een uitverkochte lezing over veilig internetgebruik. De deelnemers leerden onder andere hoe ze op een veilige manier ook buitenshuis kunnen internetten.

Vicky, vrijwilliger van het Filmhuis in Rijswijk vertelt

Ik ben sinds vier jaar vrijwilliger bij het Filmhuis Rijswijk en ik doe dit met veel plezier. Ik ben een film liefhebber en ik ga in mijn vrije tijd regelmatig naar het filmhuis of de bioscoop.

Tijdens de filmmiddag in het Filmhuis Rijswijk zet ik samen met een andere vrijwilliger alles klaar voor de film. Degene met wie ik samenwerk houdt een korte inleiding bij de film. Ik verzorg de techniek tijdens de film. Samen zitten we tijdens de voorstelling in de zaal. In de pauze schenken we koffie en thee in voor de bezoekers. Na afloop ruimen we alles weer op.

We hebben veel vaste bezoekers in het Filmhuis, die wekelijks naar de film komen. Ik denk dat mensen graag terugkomen, omdat er een heel gevarieerd aanbod van recente films wordt gedraaid.

Sommige mensen combineren het bezoek aan het Filmhuis met het lenen of terugbrengen van boeken. Er is altijd een gezellige sfeer tijdens de filmmiddagen. Voorafgaand aan de film en in de pauze zoeken mensen elkaar op. De vrijwilligers maken ook regelmatig een praatje met de bezoekers.”

Activiteiten in cijfers

	Kindere	Ouders	Activiteiten
Jeugd 0 - 7 jaar			
Peutervoorlezen	1.328	1.015	66
Voorleesontbijt	43	43	3
Babyconcert	20	20	1
Theatervoorstellingen	455	333	28
Woensdagmiddagactiviteiten	78	72	11
Vakantieactiviteiten	42	15	5
Jeugd 8 – 12 jaar			
Kunstuitleen Atelier	53	-	7
E-lab Rijswijk	67	-	8
Film	12	-	1
Vakantieactiviteiten	17	-	4
Buurtsuper SION	36	15	4
Kinderboekenweek	238	50	5
Theatervoorstelling	93	46	1
Jeugd 0 - 12 jaar			
Festivals buiten de bibliotheek	126	94	4
Jeugd 12+			
Pubermonologen	8	142	1
Totaal	2.616	1.845	149

	Bezoekers	Activiteiten
Volwassenen		
‘Allemaal digitaal!’ cursussen	145	29
DigiCafés	± 550	65
E-booksprekuren	37	37
Filmhuis Rijswijk	1.217	54
Filmhuis lunchlezingen	96	9
Indigo workshops	189	20
Koffieochtenden voor mantelzorgers	± 140	14
Lezingen, cursussen en overige	432	31
Mantelzorgcafés	± 120	9
Schrijfcafés	57	15
Taalcafés	± 1.025	41
Taalhuis spreekuren	866	252
Totaal	± 4.874	576

Educatieve Bibliotheek

“DE JEUGD BEREIKEN DOOR DIENSTVERLENING AAN HET ONDERWIJS EN DE KINDEROPVANG.”

Door planmatig en structureel samen te werken aan leesbevordering, cultuureducatie en mediawijsheid van kinderen wordt een stevige basis gelegd voor schoolsucces en deelname aan de samenleving. Met accent op kinderen van 0 tot en met 12 jaar.

Nationale Voorleesdagen

De slogan van de Nationale Voorleesdagen 2019 was: *Voorlezen maakt je leuker*. Dit is uitgedragen aan de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en het basisonderwijs met een vertelvoorstelling.

Een medewerker van de bibliotheek ging bij de peutergroepen op bezoek en de kleutergroepen bezochten de bibliotheek. Alle groepen kregen na deze ervaring ook nog een nieuwe lesbrief mee. Hierin stonden volop ideeën voor de pedagogisch medewerkers en de leerkrachten hoe ze het verhaal nog meer tot leven konden brengen.

Bibliotheek à la Carte

De bibliotheek biedt een uitgebreid en gevarieerd basisaanbod met projecten die gericht zijn op leesbevordering, cultuureducatie en mediawijsheid. Van een themakist over sprookjes tot een vlogles over *Boekenbabbels* en van een les *Kijken naar Kunst* tot een leskist uit *De schatkamer van Roald Dahl*. De leskisten en lessen ondersteunen leerkrachten, zodat de leerlingen beter kunnen meekomen in de maatschappij. In totaal zijn er 186 leskisten door de scholen geleend en werden er 270 lessen en workshops gegeven in de bibliotheek of de Kunstuitleen en soms op school. Ook kwamen er 136 groepen zeven keer per jaar klassikaal lenen in de bibliotheek. Samen met de vertelvoorstellingen en de theatervoorstellingen voor de peuters, betekent dit dat tijdens schoolweken gemiddeld 32 groepen per week de drie bibliotheeklocaties bezochten.

(Team) trainingen

Als leerkrachten enthousiast zijn over lezen, heeft dat een positief effect op het lezen in de klas. De bibliotheek geeft trainingen om te inspireren en om leerkrachten deskundiger te maken.

In totaal verzorgden we 29 verschillende trainingen: bij de instelling aan hele teams of tijdens een ouderavond en in de bibliotheek aan leerkrachten of vrijwilligers. Op De Voorde, school voor speciaal onderwijs, organiseerden we een hele studiedag rondom leesbeleving en leesbegrip.

Tijdens de inspiratiemiddag voor de Kinderboekenweek gingen leerkrachten aan de slag met kinderboekenmakers Gertie Jaquet, Marte Jongbloed en Eva van Aalst. Als reisleiders vulden medewerkers van de bibliotheek aan met een wervelende boekenparade over het thema Reis mee! De leerkrachten kregen genoeg bagage mee om de Kinderboekenweek op hun school tot een succes te maken.

De cursus Open Boek leidt leerkrachten op tot leescoördinator van hun school. In 2019 werden zes leescoördinatoren gecertificeerd door de bibliotheek.

Reisleiders van de bibliotheek tijdens de inspiratiemiddag voor de Kinderboekenweek.

Project Armoede

De Bibliotheek aan de Vliet heeft op verzoek van Alivio Advies een leskist ontwikkeld om over armoede te praten in de klas. De leskist is mede gefinancierd door de Rabobank Regio Den Haag. Ieder lid van de ledenraad mocht € 1.000,- schenken aan een activiteit die bijdraagt aan de samenleving. Zes leden van de ledenraad hebben hun bijdrage aan dit project geschonken.

Het project *Armoede, doorbreek de cirkel* bestaat uit acht lessen en kan naar behoefte uitgebreid worden met lessen begrijpend lezen over een boek dat centraal staat in dit project. Door het project ervaren leerlingen wat het betekent om arm te zijn. De leerlingen gaan op onderzoek en leven zich in in de personages van de boeken. Door het maken van opdrachten en het geven van een presentatie, maken leerlingen zich het onderwerp 'meer eigen' dan bij een klassikale les.

Het project is opgenomen in de onlangs verschenen *Handreiking voor het onderwijs. Omgaan met armoede op scholen* van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen.

De leskist is op 26 november feestelijk overhandigd aan de Rijswijkse basisschool Kronenburgh in aanwezigheid van wethouder Johanna Besteman (wethouder Onderwijs in Rijswijk), initiatiefneemster Rochelle Heerema, de Rijswijkse kinderrechtenambassadeurs en leden van de ledenraad van de Rabobank.

Enkele reacties op het project Armoede

"Ik kan niet wachten om het boek Adres Onbekend te lezen." - Leerling groep 8, Rijswijk

"In de leskist vind je de waarheid over armoede. In het boek staan verhalen over armoede, en je komt ook meer te weten door het doen van opdrachten zoals actieposters maken en vloggen." - Eline, educatiemedewerker de Bibliotheek aan de Vliet

"Ons streven is dat alle kinderen in Rijswijk goede kansen krijgen. Dat geldt zeker voor onderwijs. Goed kunnen lezen, schrijven en rekenen komt jongeren ook op latere leeftijd ten goede. Maar het geldt ook voor andere dingen. Door armoede kunnen sommige kinderen niet aan activiteiten deelnemen die geld kosten. Dat willen we graag voorkomen. We moeten als college de aandacht vasthouden voor dit onderwerp." - Wethouder Johanna Besteman, Rijswijk

"De Rabobank is een coöperatieve bank en wij zijn blij dat we dit project mede mogelijk gemaakt hebben. Wij zien onze bijdrage als een coöperatief dividend. Een deel van de winst die de Rabobank maakt, wordt weer aangewend in maatschappelijke projecten. En daar is de Leskist een schoolvoorbeeld van." - Rabobank Rijswijk

Jerney Maas van de Elsenburgschool over de cursus Open Boek

Via de cursus Open Boek ben ik leescoördinator van onze school geworden. Dankzij de goede uitleg en vele voorbeelden heb ik goed begrepen wat de bedoeling van de cursus is. Het is me vooral heel duidelijk geworden dat **plezier** de leesmotivatie vergroot, zelfs voor kinderen die (nog) niet (goed) kunnen lezen. De helpende volwassene heeft hier een grote, belangrijke rol in. Nu ik dit weet, kan ik dat zelf gaan toepassen op school én het team hierin meenemen en enthousiasmeren.

Ik ben altijd met veel plezier naar de trainingen gegaan, verheugde mij er altijd op. Dat komt uiteraard door de inhoud van de cursus, maar vooral ook doordat de docent het met veel kennis, enthousiasme en humor wist over te brengen.

Het schrijven van het leesplan was uitdagend! Veel info, veel schrijven in een kort tijdsbestek. Uiteindelijk erg leuk en interessant om te doen.

Jerney Maas

Leescoördinator van de Elsenburgschool

Gecertificeerde leescoördinatoren.

Bits, bots en bytes

Om leerkrachten een goede start te geven om met kleuters op ontdekkingstocht te gaan in de wereld van programmeren is de leskist Bits, bots en bytes ontwikkeld. Met deze leskist gaan de klassen vier weken lang op eenvoudige manier aan de slag. Onder andere op basisschool Essesteijn (Voorburg) is dit programma meerdere keren uitgevoerd.

Brede School in Voorburg

Door middel van storytelling en creatief schrijven worden kinderen game designers. In de Brede School lessen worden kinderen na schooltijd in de bibliotheek uitgedaagd. Ze programmeren een spel beeld voor beeld door te ontwerpen. Denk bijvoorbeeld aan een muntstuk wat je in 2D laat bewegen. Hoe ziet dat er aan alle kanten uit?

Vloggen over boekenbabbels

Bij een BoekenBabbelsles kunnen kinderen hun beleving bij boeken delen in een zelfgemaakt filmpje met vrienden, vriendinnen, ouders. De bibliotheek heeft ter inspiratie een kist gevuld met recente boeken, die de kinderen kunnen gebruiken voor hun BoekenBabbel. De lessen vloggen over boekenbabbels zijn zowel in Voorburg als in Rijswijk uitgevoerd.

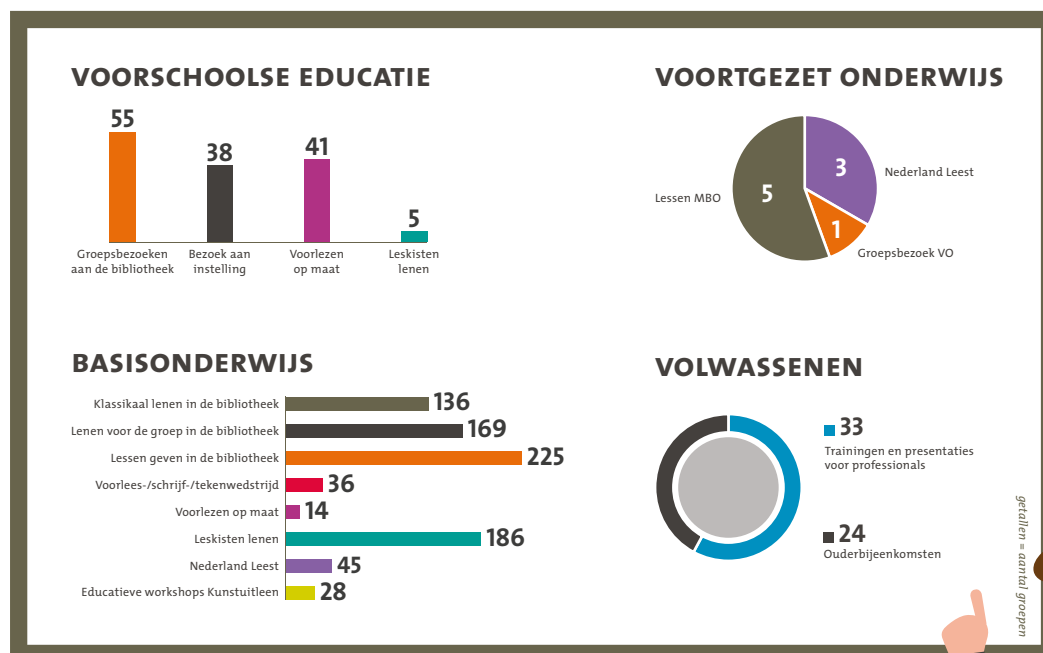

Kinderen programmeren hun eigen spel met behulp van een kralenplank en de bijbehorende app.

Op www.boekenbabbels.nl vloggen kinderen over de boeken die ze lezen.

De Educatieve Bibliotheek in cijfers

TOTAAL BEREIK VIA DE EDUCatieve BIBLIOTHEEK

23.367 kinderen 0 - 12 jaar

199 kinderen 12 - 18 jaar

1.566 volwassenen

Schrijversbezoek

Kinderboekenschrijfster Marte Jongbloed bezoekt CBS de Melodie in Rijswijk

Nederlandse kinderen en jongeren kunnen steeds minder goed lezen en worden steeds minder taalvaardig. Dit heeft verstrekken gevolgen, niet alleen voor die kinderen zelf, maar ook voor onze (kennis)economie. Het tijd moet keren. Kinderen moeten meer gaan lezen en daarvoor moeten ze het leesplezier weer terugvinden.

Cijfers laten zien dat een schrijversbezoek heel motiverend kan werken. Klassen die bezoek hebben gehad van een 'echte schrijver' lezen in de periode daarna met meer plezier meer boeken. Cijfers laten ook zien dat zo een schrijversbezoek nog meer effect heeft als dat bezoek goed wordt voorbereid. De bibliotheek speelt een grote en belangrijke rol bij het regelen en voorbereiden van een schrijversbezoek aan een school.

Tijdens mijn bezoek aan *CBS de Melodie* in Rijswijk merkte ik hoe effectief die voorbereiding van de bibliotheek was geweest. De leerlingen hadden van de bibliotheek informatie gekregen over mijn werk. Mijn boeken waren door de bibliotheek ruim van tevoren in alle klassen neergezet. Leerkrachten en leerlingen hadden (fragmenten) van mijn boeken (voor)gelezen, nagedacht over mijn boeken en de leerkrachten hadden samen met de leerlingen vragen verzonnen.

Als ik in een klas kom waar mijn bezoek niet is voorbereid, blijven de vragen van leerlingen vaak hangen in vragen over bijvoorbeeld mijn lievelingseten en mijn huisdieren. Op *De Melodie* werden dankzij die goede voorbereiding meer interessante inhoudelijke vragen gesteld. Zo wilden de leerlingen weten hoe ik aan een nieuw boek begin, hoe ik mijn personages bedenkt, welke onderwerpen ik belangrijk vind voor kinderboeken en hoe lang het duurt om een boek te schrijven. Ook vroegen ze om tips om zelf (langere) verhalen te schrijven en ze wilden weten hoe een schrijver samenwerkt met een illustrator.

Mijn bezoek werd door de gedegen voorbereiding veel méér dan een gezellige gastles. Het werd een les die (afgaand op de feedback van de school) voorafgaand aan mijn bezoek en in de weken daarna nog een positief effect had op de taalbeleving van de leerlingen.

Het feit dat een medewerker van de bibliotheek samen met mij al die klassenbezoekjes aflegde, had nog een ander extra effect. Leerlingen die aangaven dat ze mijn boeken leuk vonden, werden meteen van nog meer boekentips van andere schrijvers voorzien. Ik vond dat een groot pluspunt.

De kinderen hebben via de Bibliotheek op School vaak toegang tot veel andere mooie boeken, maar nu werden ze er ook nog eens op gewezen dat ze gratis lid kunnen worden van 'de grote bibliotheek' en daar dus gratis nog veel meer boeken kunnen lenen.

Tijdens mijn bezoek aan *de Melodie* was ik zelf om een heel andere reden ook erg blij met de aanwezigheid van een medewerker van de bibliotheek. Ik was snipverkouden en mijn stem haperde. Het was ontzettend fijn dat de medewerker van de bibliotheek fragmenten uit mijn boeken voorlas zodat ik mijn stem kon sparen voor het uitleggen van de schrijfp opdrachten en het beantwoorden van vragen. Onbedoeld werd het bezoek daardoor nog dynamischer en had het af en toe zelfs iets weg van een gezamenlijke vrolijke en komische act.

Dankzij de inspanningen van de bibliotheek en de school werd het een bezoek waar de leerlingen, maar ik ook, met veel plezier op terugkijken.

Kinderboekenschrijfster Marte Jongbloed op bezoek bij CBS de Melodie in Rijswijk.

Raad van Toezicht

In het jaar 2019 zette de Raad van Toezicht de invulling van de ingezette koers voort. De uitvoering van de organisatieontwikkeling biedt de basis om adequaat invulling te kunnen geven aan het bibliotheekwerk voor de toekomst. De blik gericht naar buiten; weten welke behoeften er leven en hoe daar het beste, zo mogelijk samen met partners, op kan worden gereageerd. Zo zorgt de bibliotheek er voor om ook in de toekomst een waardevolle bijdrage aan de maatschappij te leveren.

De Raad van Toezicht vergaderde vijf maal. De Raad houdt toezicht op de directie en biedt ondersteuning waar dat nodig is. Beide elementen kwamen ruim aanbod tijdens de vergaderingen. Daarnaast voerden de voorzitter van de Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder gesprekken op bestuurlijk niveau met de wethouders van gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. Met de wethouder van de gemeente Leidschendam-Voorburg werden extra overleggen gehouden om invulling te geven aan de aangekondigde bezuinigingen.

De Raad van Toezicht hanteert de uitgangspunten van goed bestuur en toezicht in de culturele sector. Daarbij worden de daarin genoemde principes zoals waarde creëren voor en in de maatschappij, integer en rolbewust handelen, zorgvuldig besturen en goed toezicht uitoefenen toegepast. De Raad van Toezicht is van mening dat gezien de ontwikkelingen in de maatschappij en het bibliotheekwerk, de huidige beheersvorm het meest geëigend is.

De Raad van Toezicht houdt ook toezicht op het gevoerde financiële beleid. De financiële exploitatie laat een gezond beeld zien. Met die kanttekening dat de omvang van het weerstandsvermogen onvoldoende is om grote financiële tegenvallers te kunnen pareren. Verder is invulling gegeven aan de eis van de accountant om een gedegen onderbouwing te geven van de beschikbare voorzieningen.

De samenstelling van de Raad van Toezicht op 31 december 2019 was:

- Mevrouw E.Y. (Elly) Bogerman,
- De heer L.F.F. (Lo) Casteleijn,
- De heer F.A. (Fred) van Hemert,
- Mevrouw C.C. (Christine) Kliphuis,
- Mevrouw E. (Erica) Reddingius-Dommering
- Mevrouw W.F. (Willy) de Waardt.

Lo Casteleijn,

Voorzitter Raad van Toezicht van de Bibliotheek aan de Vliet

Adressen en contact

Leidschendam

Fluitpolderplein 5 • 2262 ED Leidschendam

Rijswijk

Generaal Eisenhowerplein 101 • 2288 AG Rijswijk

Stompwijk

Doctor van Noortstraat 92D • 2262 HA Leidschendam

Voorburg

Koningin Julianalaan 257 • 2273 JG Voorburg

Telefoon: 070 2400 250

E-mail: secretariaat@bibliotheekaandevliet.nl

www.bibliotheekaandevliet.nl

Volg ons op:

Colofon

Het jaarverslag is een uitgave van de Bibliotheek aan de Vliet, Postbus 601, 2270 AP Voorburg.

Druk- en typfouten voorbehouden.

